

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 148/07-8

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 29. mája 2007 predbežne prerokoval sťažnosť P. K., B., zastúpeného advokátkou Mgr. S. D., Advokátska kancelária, B., vo veci namietaného porušenia jeho základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4 Cdo 272/2006 z 25. októbra 2006 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť P. K. o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 23. januára 2007 doručená sťažnosť P. K. B. (ďalej len „sťažovateľ“), zastúpeného advokátkou Mgr. S. D., Advokátska kancelária, B., ktorou namieta porušenie svojho základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. 4 Cdo 272/2006 z 25. októbra 2006.

Z obsahu sťažnosti vyplýva, že sťažovateľ bol účastníkom konania na strane navrhovateľa, a to na základe návrhu podaného 23. septembra 2004 Okresnému súdu Bratislava II (ďalej len „okresný súd“).

Dňa 23. mája 2005 doručil okresný súd návrh (spolu s výzvou na vyjadrenie sa k nemu) odporcovi a 25. mája 2005 doručil sťažovateľovi poučenie v zmysle ustanovení § 15a a nasl. zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „OSP“).

Okresný súd 14. októbra 2005 doručil sťažovateľovi vyjadrenie odporcu k návrhu spolu s výzvou na „*zaslanie písomného stanoviska k doručenému vyjadreniu*“ a súčasne ho vyzval na zaplatenie súdneho poplatku.

V súvislosti s výzvou týkajúcou sa zaplatenia súdneho poplatku sťažovateľ namietal jej opodstatnenosť, a to vzhľadom na ustanovenie § 10 ods. 2 písm. a) zákona Slovenskej národnej rady č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o súdnych poplatkoch“), ako aj chybu výzvy spočívajúcu v neuvedení čísla položky sadzobníka súdnych poplatkov.

Okresný súd s odkazom na ustanovenie § 10 ods. 1 zákona o súdnych poplatkoch konanie zastavil uznesením, proti ktorému sa sťažovateľ odvolal. Vzhľadom na to, že v odvolacom konaní Krajský súd Bratislava (ďalej len „krajský súd“) rozhodnutie prvostupňového súdu potvrdil, podal sťažovateľ proti tomuto rozhodnutiu dovolanie, ktoré najvyšší súd odmietol.

Podľa názoru sťažovateľa „*vykonané úkony prvostupňového súdu sú konaním vo veci samej, z tohto dôvodu je zastavenie konania nezákonné. Postup prvostupňového i odvolacieho súdu zakladá dôvod na podanie dovolanie v zmysle § 237 písm. f) OSP.*

Sťažovateľ považuje odmietnutie dovolania Najvyšším súdom za porušenie svojho základného práva na súdnu ochranu a za porušenie práva na spravodlivý súdny proces“.

V závere sťažnosti sťažovateľ navrhuje ústavnému súdu, aby vo veci rozhodol nasledovným nálezom:

„Základné právo sťažovateľa na súdnu ochranu a spravodlivý súdny proces bolo porušené.

Rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky 4 Cdo 272/2006 zo dňa 25. októbra 2006 ruší a vec sa mu vracia na ďalšie konanie.

Najvyšší súd Slovenskej republiky je povinný uhradiť sťažovateľovi trovy právneho zastúpenia za dva právne úkony vo výške 3.100,,-Sk advokátke Mgr. S. D. do 15 dní od právoplatnosti rozhodnutia.“

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Sťažovateľ v sťažnosti namieta porušenie svojho základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy.

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie.

Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Z obsahu sťažnosti a jej príloh ústavný súd zistil nasledujúce okolnosti, z ktorých pri svojom rozhodovaní vychádzal.

Uznesením z 12. januára 2006 sp. zn. 18 C 226/04 okresný súd konanie o návrhu sťažovateľa zastavil s odôvodnením, že sťažovateľ bol 14. októbra 2005 okresným súdom vyzvaný na zaplatenie súdneho poplatku, a to do 10 dní od doručenia výzvy, a súčasne bol poučený o následkoch jeho nezaplatenia. Súdny poplatok v stanovenej lehote nezaplatil, preto okresný súd s odkazom na ustanovenie § 10 ods. 1 zákona o súdnych poplatkoch konanie zastavil.

Sťažovateľ podal proti tomuto rozhodnutiu 24. februára 2006 odvolanie, v ktorom sa domáhal zrušenia uvedeného rozhodnutia a vrátenia veci súdu prvého stupňa na ďalšie konanie s odôvodnením, že *„vo veci nebol dôvod na zastavenie konania, keďže súd už začal konať vo veci samej tým, že bol doručený návrh odporcovi následne vyjadrenie odporcu k tomuto návrhu navrhovateľovi spolu i s výzvou na zaplatenie súdneho poplatku“*.

Krajský súd uznesením z 31. augusta 2006 sp. zn. 9 Co 117/06 napadnuté rozhodnutie v zmysle ustanovenia § 219 OSP ako vecne správne potvrdil, čo odôvodnil následovne: *„Odvolanie navrhovateľa je právne irelevantné. Doručenie návrhu odporcovi, jeho písomné vyjadrenie navrhovateľovi ako i doručenie výzvy na zaplatenie súdneho poplatku za návrh nemožno považovať za konanie vo veci samej. Za začatie konania vo veci samej sa považuje otvorenie pojednávania vo veci samej a výzva súdu na prednesenie návrhu. Môže to byť i vydanie platobného rozkazu. Preto nie je možné postup podľa § 10 ods. 2, písm. a/ zák. č. 71/1992 Zb. v platnom znení“*.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu podal sťažovateľ dovolanie, ktorým sa domáhal jeho zrušenia a prípustnosť dovolania opieral o ustanovenie § 237 písm. f) OSP. Dovolanie odôvodnil tak, že *„postupom súdu mu bola odňatá možnosť konať pred súdom tým, že odvolací i prvostupňový súd nesprávne vyložili ustanovenie § 10 ods. 2 písm. a) zákona č. 71/1992 Zb. v znení neskorších predpisov, pokiaľ ide o začiatok konania vo veci samej, a to až otvorením pojednávania vo veci samej“*.

Najvyšší súd uznesením z 25. októbra 2006 sp. zn. 4 Cdo 272/2006 dovolanie sťažovateľa odmietol ako neprípustné v zmysle ustanovenia § 243b ods. 4 s odkazom na ustanovenia § 218 ods. 1 písm. c) OSP, ktoré odôvodnil tak, že nezistil existenciu sťažovateľom namietanej vady konania v zmysle ustanovenia § 237 písm. f) OSP. Podľa názoru najvyššieho súdu *„Pokiaľ dovolateľ odôvodňoval odňatie možnosti konať pred súdom tým, že súd nemal podmienky na zastavenie konania pre nezaplatenie súdneho poplatku za podanie žaloby na plnenie podľa § 10 ods. 2 písm. a) zákona o súdnych poplatkoch, lebo už konal vo veci samej, keď doručoval žalobu protistrane na vyjadrenie a následne jemu (spolu s výzvou na zaplatenie súdneho poplatku), treba uviesť, že v takomto prípade nejde o naplnenie dovolacieho dôvodu podľa § 237 písm. f) O.s.p.“*. K tomuto stanovisku dospel systematickým výkladom ustanovenia § 10 ods. 2 písm. a) zákona o súdnych poplatkoch, vychádzajúc z ustanovení § 79, § 114 a § 115 OSP.

Ústavný súd nie je zásadne oprávnený preskúmať a posudzovať skutkové a právne závery všeobecných súdov, ku ktorým dospeli pri interpretácii a aplikácii zákonov a ktoré sa stali základom pre ich rozhodnutie. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách (podobne aj II. ÚS 1/95, II. ÚS 21/96, I. ÚS 4/00, I. ÚS 17/01, II. ÚS 231/04).

Skutkové a právne závery všeobecného súdu môžu byť teda predmetom kontroly zo strany ústavného súdu vtedy, ak by vyvodené závery boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne a z ústavného hľadiska neospravedlňiteľné a neudržateľné a zároveň by mali

za následok porušenie základného práva alebo slobody (podobne aj I. ÚS 13/00, I. ÚS 20/03, IV. ÚS 43/04).

Podľa ustanovenia § 10 ods. 1 zákona o súdnych poplatkoch ak nebol zaplatený poplatok splatný podaním návrhu na začatie konania, odvolania alebo dovolania, súd vyzve poplatníka, aby poplatok zaplatil v lehote desiatich dní od doručenia výzvy, ak aj napriek výzve poplatok nebol zaplatený v lehote, súd konanie zastaví. O následkoch nezaplatenia poplatku musí byť poplatník vo výzve poučený.

Podľa ustanovenia § 10 ods. 2 písm. a) zákona o súdnych poplatkoch pre nezaplatenie poplatku súd konanie nezastaví, ak už začal konať vo veci samej.

Podľa ustanovenia § 237 písm. f) OSP dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu, ak sa účastníkovi konania postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom.

Vychádzajúc zo zistených okolností a opierajúc sa o citované ustanovenia relevantnej právnej úpravy ústavný súd konštatuje, že v odôvodnení namietaného uznesenia sa najvyšší súd vysporiadal s námietkou sťažovateľa v dostatočnej miere, k právnemu záveru, ktorý bol východiskom jeho rozhodovania, dospel systematickým výkladom, ktorý patrí do jeho výlučnej právomoci.

Ak preskúmanie namietaného postupu, resp. rozhodnutia všeobecného súdu v rámci predbežného prerokovania vôbec nesignalizuje možnosť porušenia základného práva alebo slobody sťažovateľa, reálnosť ktorej by bolo potrebné preskúmať po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie, ústavný súd považuje takúto sťažnosť za zjavne neopodstatnenú (I. ÚS 66/98, II. ÚS 101/03, II. ÚS 104/04).

Ústavný súd teda odmietol sťažnosť sťažovateľa podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú a z tohto dôvodu už nerozhodoval o návrhu sťažovateľa, ktorým sa domáhal zrušenia uznesenia najvyššieho súdu sp. zn.

4 Cdo 272/2006 z 25. októbra 2006, ako aj priznania trov právneho zastúpenia právnej zástupkyňi sťažovateľa.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 29. mája 2007